

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Боровська Ю.О.

студентка,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

ВИКОРИСТАННЯ ТА ЗАХИСТ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

У наш час поняття «торговельна марка» є зрозумілим. Проте у науковій літературі та законодавстві України вживаються різні терміни для позначення поняття.

Торговельною маркою може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг), що виробляються (надаються) однією особою, від товарів (послуг), що виробляються (надаються) іншими особами. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів [1].

На відміну від Цивільного кодексу України спеціальний закон у даній сфері (Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг») та система підзаконного регулювання замість поняття «торговельна марка» використовують категорію «знак для товарів і послуг». Це позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб [2].

У Господарському кодексі вживаються обидва ці терміни та вони ототожнюються.

Також використовуються інші поняття: «товарний знак», «торговий знак», «логотип», «бренд», «торгова марка».

З цього можна зробити висновок, що законодавство України потребує узгодження цих термінів і законодавчого закріплення єдиного поняття. На мою думку, найбільш коректним є поняття «торговельна марка». Адже навіть в Угоді ТРІПС використовується поняття «trade name». В міжнародному праві використовується термін «trade mark», а оскільки Україна знаходиться на шляху євроінтеграції, то перехід до єдиного поняття (торговельна марка) є правильним кроком.

Реєстрація торговельної марки забезпечує її володільця виключним правом на її використання та надає йому право на ефективний захист проти її копіювання, імітації, неправомірного володіння, підробки та використання її репутації.

Подання заяви на реєстрацію торговельної марки надає законні підстави її правоволодільцю провадити необхідні правові дії проти тих, хто здійснює неправомірне володіння нею або використовує її в інший спосіб без згоди володільця.

Крім того, важливим є захист торговельної марки у відповідності з діловою та економічною привабливістю останньої для її володільця, який здатний комерційно використовувати та інвестувати її, а також отримувати кредити за рахунок її комерційної вартості чи потенційних майбутніх прибутків [3].

Охороняються за законодавством тільки зареєстровані торговельні марки. Усіма правами, що стосуються торговельних марок, а головне – право забороняти використовувати свою торговельну марку іншим суб'єктом, і іншими передбаченими засобами захищати торговельну марку, у т.ч. у судовому порядку, наділені тільки власники свідоцтв на знак для товарів і послуг. Тому, якщо суб'єкт підприємництва бачить можливі перспективи незаконного використання його торговельної марки, йому бажано зареєструвати свої права у встановленому порядку з метою захисту своїх прав. Правова охорона надається з дня подачі заяви. Згідно Цивільного кодексу захист прав на торговельну марку здійснюється у судовому та іншому встановленому законом порядку. Існують такі форми захисту: юрисдикційна та неюрисдикційна.

Неюрисдикційна – передбачає дії юридичних і фізичних осіб щодо захисту своїх виключних прав на торговельну марку, які здійснюються ними самостійно, без звернення до державних або інших компетентних органів. При цьому маються на увазі тільки законні способи захисту, такі, як, наприклад, повідомлення порушника про існування виключних прав і пропозиція вирішити суперечку шляхом переговорів.

Юрисдикційна – передбачає діяльність уповноважених державою органів щодо захисту порушених прав або прав, що оспорується. Суть такої форми захисту полягає в тому, що особа, права якої порушені неправомірними діями, може звернутися за захистом своїх прав у спеціально уповноважені державні органи – суд, Антимонопольний комітет і ін.

Проте перед тим, як звертатися до суду потрібно визначитися чи існує неправомірне використання. Адже у ч.6 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» йде мова про винятки, котрі дозволяють використання зареєстрованої торговельної марки. А саме: здійснення будь-якого права, що виникло до дати подання заявки або, якщо було заявлено пріоритет, до дати пріоритету заявки; використання знака для товару, введеного під цим знаком в цивільний оборот власником свідоцтва чи за його згодою, за умови, що власник свідоцтва не має вагомих підстав забороняти таке використання у зв'язку з подальшим продажем товару, зокрема у разі зміни або погіршення стану товару після введення його в цивільний оборот; некомерційне використання знака; усі форми повідомлення новин і коментарів новин; добросовісне застосування ними своїх імен чи адрес [2].

Переконавшись, що право на торговельну марку порушено, її власник може через суд вимагати від відповідача припинити таке порушення, а також відшкодувати завдані йому збитки. Він також може вимагати усунення з товару або його упаковки незаконно використаного знака або схожого з ним позначення, а також знищення виготовлених зображень, знаків або позначень, схожих на торговельну марку.

Для відновлення ділової репутації, власник знака може також подати позов про захист прав на знак шляхом опублікування відповідачем в ЗМІ відомостей про порушення прав інтелектуальної власності позивача. На думку Пленуму Вищого господарського суду України, таке опублікування можливо тільки в тому друкованому ЗМІ, в якому відповідачем в будь-якій формі розміщувалася реклама продукції з незаконним використанням знака [4].

Отже, з огляду на вищесказане, можна сміливо сказати, що Україні на її шляху вдосконалення законодавства до європейського рівня необхідно вирішити питання єдиного поняття торговельної марки в усій науковій літературі та законодавстві. Захист в нашій державі здійснюється на високому рівні і відповідає міжнародним стандартам, проте з розширенням об'єктів, які підпадають під визначення торговельної марки, потрібно і вдосконалення законодавства щодо захисту.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради – 2003. – № 40-44.

2. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 № 3689-XII // Відомості Верховної Ради. – 1994. – № 7.

3. Андрощук Геннадій. Правова охорона торговельних марок у країнах Європейського Союзу: основні засади // Юридичний журнал. – 2012. – № 10.

4. Місюрак Володимир. Захист прав на торговельні марки, або Правила боротьби з «Абібасами» // Правова допомога. – 2013. – № 1.

Годованик Б.О.

студент,

Научный руководитель: Циверенко А.П.

кандидат юридических наук,

доцент кафедры права,

Днепропетровский университет имени Альфреда Нобеля

ПРОБЛЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ АВТОРСКОГО ПРАВА В УКРАИНЕ

В современном обществе авторское право стало неотъемлемой частью жизни граждан. Каждый человек сталкивается с объектами авторского права. Авторское право связано с созданием и использованием произведений науки, литературы и искусства, выраженных в устной, письменной или иной объективной форме, допускающей их воспроизведение. Законодательство в сфере интеллектуальной собственности, в частности авторского права, развивается вместе с развитием технологии и науки. Правовое регулирование в этой сфере служит для обеспечения эффективной защиты прав интеллектуальной собственности.

Актуальность темы состоит в том, что обеспечения охраны прав интеллектуальной собственности есть одним из основных показателей развития государства. От решения проблемы создания эффективной системы охраны интеллектуальной собственности зависит прочность фундамента для инновационной модели развития Украины, ее модернизации, повышения конкурентоспособности в мировой социально-экономической системе. Создание эффективной системы охраны интеллектуальной собственности способствует созданию цивилизованной рыночной среды, в которой и предприниматели, и потребители были бы надежно защищены от недобросовестной конкуренции, связанной с неправомерным использованием объектов интеллектуальной собственности.